ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ҮНДЭСНИЙ БОЛОН ОЛОН УЛСЫН МЕХАНИЗМ

D.Urantsetseg@must.edu.mn

ҮНДСЭН ХУУЛИЙН АРВАН ЕСДҮГЭЭР ЗҮЙЛИЙН 1 ДЭХ ХЭСЭГТ

Төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн болон бусад баталгааг бүрдүүлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчихтэй тэмцэх, хөндөгдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх үүргийг иргэнийхээ өмнө хариуцна.

ТӨР НЬ ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ

Хүндэтгэх-Эрхээ эдлэхэд нь саад усруулахгүй, зөрчихгүй байх

Хангах-Хүний эрхийн зөрчлөөс сэргийлэх,зөрчигдсөн эрхийг нь сэргээх

Хамгаалах-Хүний эрхийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн баталгааг нь бий болгох

Хүний эрхийн зөрчил-Монгол улсын Үндсэн хууль,нэгдэн орсон ОУ-ын гэрээ

Хүний эрхийн зөрчил-Төр, төрийн байгууллага, албан тушаалтнаас хүний эрхийг хүндэтгэх, хангах, хамгаалах үүрэг

Төр нь дотооддоо хүний эрхийг хангах тогтолцоог бий болгох

Хүний эрхийг хамгаалах үндэсний тогтолцоо

ТӨРӨӨС ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ҮҮРЭГ

УИХ

Хүний эрхийг хангах эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх

ЗАСГИЙН ГАЗАР

Хүний эрхийн талаарх хууль тогтоомж, ОУ-ын гэрээний биелэлтийг хангах, үр дүнг УИХ, НҮБ-д тайлагнах

ШҮҮХ

Хүний эрх зөрчсөн нэхэмжлэлийгхян ан шийдвэрлэх

МОНГОЛ УЛСЫН
ХҮНИЙ ЭРХИЙН
ҮНДЭСНИЙ КОМИСС

Хүний эрхийн дэд хороо нь хүний эрх, эрх чөлөөний баталгаа, өршөөл , цагаачлал, иргэний харьяаллын асуудлаар шалгалт судалгаа хийххолбогдох мэдээлэл авах,өөрийн байгуулсан дагнасан буюу хамтарсан ажлын хэсгээр хяналт шалгалт хийлгэх, эрхэлсэн асуудлаар тогтоол гаргана.

Иргэний нийгмийн байгууллагууд хүний эрхийн чиглэлээр

- ОУ-ын гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих
- Засгийн газраас шаардах
- Судалгаа явуулах
- Мэдээллээр хангах
- Зөвлөгөө, зөвлөмж боловсруулах
- Хамгаалах үйлчилгээ үзүүлэх

- **Монгол улсын Үндсэн хуулийн Дөчин наймдугаар зүйл.**
- 1.Шүүхийн үндсэн тогтолцоо Улсын дээд шүүх, аймаг, нийслэлийн шүүх, сум буюу сум дундын, дүүргийн шүүхээс бүрдэх бөгөөд шүүхийг тойргийн зарчмаар байгуулж болно. Шүүхийг эрүү, иргэн, захиргааны зэрэг шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнан байгуулж болно. Дагнасан шүүхийн үйл ажиллагаа, шийдвэр нь Улсын дээд шүүхийн хяналтаас гадуур байж үл болно.

Монгол улсын шүүхийн тогтолцоо
Сум, сум дундын дүүргийн шүүх
Аймаг нийслэлийн шүүх
Улсын дээд ШҮҮХ
Анхан шатны шүүх
Давж заалдах шатны шүүх
Хяналтын шатны шүүх

ШУДАРГААР ШҮҮЛГЭХ ЭРХ

- Эрх зүйн зөвлөгөө авах,өмгөөлөгч сонгох,эрүү шүүлтэд өртөхгүй байх,шүүх хуралдааныг шударгаар явуулах, гэм уруутай нь тогтоогдоогүй тохиолдолд гэм буруугүйд тооцогдох,шүүхийн шийдвэрийн үндэслэлийг мэдэх

ШУДАРГААР ШҮҮЛГЭХ ЭРХИЙН ҮНДСЭН АГУУЛГА

- Хууль шүүхийн өмнө эрх тэгш байх эрх
- Хуулийн дагуу байгуулагдсан бүрэн эрх бүхий шүүхээр шүүлгэх эрх
- Шударга шүүх хуралдаан хийлгэх эрх
- Гэм буруугүйд тооцогдох эрх
- Анхан болон давж заалдах шатны хуралдаанд оролцох эрх
- Шүүхийн шийдвэртэй холбогдох эрх

ХЭҮК-т гомдол гаргахдаа

Гомдлоо захиргааны журмаар шийдвэрлүүлсэн байх

Хүний эрхийн холбогдох ямар хууль дүрэм зөрчсөн талаар тодорхой заах

Өөрийн нэр, хаяг,шуудангийн хаяг,утасны дугаар

Холбогдох хуулийн этгээдийн нэр, хаяг,шуудангийн хаяг,утасны дугаар, бусад баримт

30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэнэ

Нэмэлт материал шаардлагатай бол хугацааг 60 хоногоор сунгана

ГОМДОЛ ШИЙДВЭРЛЭХ ҮЕ ШАТ

Гомдлын мөрөөр шалгалт хийх

Гомдол хүлээн авах, бүртгэх

Гомдлыг шийдвэрлэх